

Kära läsare!

Nu trasslar det till sig för mig som är borta från Sverige fram till jul. Men frågor och svar skall fungera som vanligt, inte minst tack vare support från sekreterare och Anja.

Fråga 1: Ett par har flyttat runt i Sverige på olika platser och har ingen aning vilka vaccinationer de har fått men är säkra på att de fått en hel del? Har försökt få fram info på den VC där de tror ha fått sina vacciner men de säger att de inte kan se något? Sedan om de inte "orkar" kolla ordentligt eller vad det kan bero på men paret, som är 65+, är nästan säkra på att de fått det där. De ska nu resa till Vietnam utmed kusten södra delen samt Ho Chi Minh. De ska vara där i 4 v och bo på hotell och i bungalow. Hur göra med vaccinationer? Starta om från början eller ska frun fortsätta tjata och efterforska om det går?

Fråga 2: Har en familj med två små barn - minsta född 20220105. De ska resa "jorden runt" cirka 1 år, till Japan, USA, Canada och till Australien. Ger råd om hepatit A barnen, Twinrix vuxna, Ixiaro barn och vuxna. Barnen ½ dos. Bexero och Nimerix för barnen och vuxna men hur göra med de tillfälliga rekommendationerna ang polio för barnen. Extra rekommendationer från USA? De har ju inte hunnit få de fyra önskvärda doserna?

Svar 1 + 2: Gärna en fråga för varje mail så har jag lättare att svara! Dina två som är 65+ skulle jag betrakta som ovaccinerade när det gäller resemedicin och sannolikt också bostra grundskydd. Vi kan inte ta på oss ansvaret att leta och vaccinerna behövs!

Familjen med små barn är svårare. När reser de - hinner barnet fött i januari få sin tredje dos i programmet? Kom ihåg MPR! Behövs verkligen Ixiaro? Behov av Ixiaro beror på var i Australien och hur de tänker vistas i Japan. Meningokockvaccin inte fel. Jag skulle inte ge extra polio för deras resmål.

Fråga gällande Zostavax: En kvinna på dryga 80 år önskar vaccination mot bältros. Hon står för närvarande på Prednisolon 17,5 mg/dag p g a polymylgia rheumatica. Är osäker på om man ska vänta att vaccinera tills dosen har trappats ner, den gör det men väldigt långsamt. Har för mig att jag läst någon gång att en dos under 20 mg är OK. Vi har inte tillgång till Shingrix ännu...

Svar: Inte lätt. Att hon "bara" använder 17,5 mg Prednisolon per dag betyder bara att vaccin kan ges men sannolikt får man räkna med något sämre effekt. Zostavax blir ett mindre effektivt alternativ men inte värdelöst och tänkbart. Helst skulle jag ge Shingrix som sannolikt blir tillgängligt för alla i år.

Fråga: Hade en kvinna som önskade vaccinera sig mot bland annat polio. Hon är född 1981 i Irak och har fått vaccin enligt vaccinationsprogrammet i Irak. Frågan är om polio ingick i vaccinationsprogrammet?

Svar: Inte lätt! Jag använder mig av apps.who.int/immunization_monitoring/globalsummary Enligt denna är det bara en liten del av befolkningen som fått poliovaccin så tidigt som 1981 - betrakta henne som ovaccinerad.

Fråga: Vi vaccinerar många barn från BVC med BCG-vaccin. Vi brukar vaccinera när barnen är cirka 6 månader. Nu önskar BVC-sköterskorna att skicka remisser redan efter 4-veckorskontrollen. Tycker du att det är bra att vaccinera när de är så unga? Vi tänker att man inte har hunnit se ev sjukdomar, allergier m m.

Svar: Förstår hur du tänker och kan delvis hålla med men i många länder vaccinerar man vid födseln eftersom risken för TBC är avsevärd så det är inte omöjligt med fyra veckor. Och nu screenar man för immunbristsjukdomar i PKU-testet så risken med BCG är lägre än tidigare.

Fråga: Någon som fått vaccin mot hepatit B som barn, för över 20 år sedan, har nu behov för

vaccin mot hepatit A, ska man ge hen Twinrix eller bara Havrix?

Svar: Har hen fått tre doser B-vaccin räcker det med hepatit A.

Fråga: En familj ska resa 2 v till Kap Verde och bo på hotell. Familjen önskar ta vaccin mot turistdiarré, Dukoral. Bör barnet på 4 år ta tre doser? Finns kolera på Kap Verde?

Svar: Ingen kolera på Kap Verde så vitt jag vet. Min rekommendation är för nyttan av ETEC-profylax. Barn behöver tre doser mot kolera men det räcker med två mot ETEC. OBS det kan vara svårt för små barn att acceptera Dukoral.

Fråga: Kan man ge bältrosvaccin och influensavaccin samtidigt?

Svar: Ja, om du tänker på standardvaccin mot influensa.

Fråga: När du rekommenderar meningo-kockvaccin, menar du då bara Menveo/ Nimenrix eller även Bexsero?

Svar: Gärna både ock om ekonomi och tid räcker till. Annars fyrvalent vaccin i första hand.

Fråga: Har ett par resenärer som bokat resa till Dar es-Salaam, Zanzibar och safari vid Kilimanjaro över jul och nyår. Oro för att åka p g a utbrott av ebola i Uganda, Sudan. Skulle du rekommendera att boka om resan?

Svar: Nej jag skulle själv inte boka om. Uganda = inte Kilimanjaro.

Fråga: Har en fråga gällande MPR-vaccin. En kvinna som är född 1972 ska resa utomlands. Hon vet inte om hon fått vaccin men är säker på att hon inte haft mässling. Bör hon vaccineras för säkerhets skull?

Svar: Helt ofarligt vaccin om hon redan haft mässling. Snällt också annars = kunden har alltid rätt och blir förmodligen glad om du ger vaccin.

Fråga: En person fick Zostavax mot bältros för ett år sen. Tänkte ge Shingrix. När kan jag ge och ska jag ge en eller två doser?

Svar: Du bör ge två doser eftersom du inte har någon "extra" effekt av tidigare Zostavax. Kan ges när som helst.

Fråga: Vi har fått förfrågan att vaccinera veterinärer mot rabies. Försöker hitta uppgift om när det är lagom att kontrollera titrar? Det gäller både titerkontroll när en person vaccineras första gången med tre doser samt intervall för att säkerställa att skyddet består?

Svar: Vi har krupit till korset och accepterar nu två doser också för veterinärer med titrar en månad efter de första två(!) doserna. Om man har bra titrar då väntar man ett år - sedan nya titrar beroende på titersvar. Tillägg: Ibland suckar Svar Igår när det kommer frågor där svaren är lätt åtkomliga i lathunden. Men vem kastar första stenen?!

Fråga: Kund som vaccinerades mot japansk encefalit 2010, vet inte om det var Ixiaro. Fick då tre doser totalt. Räcker det med att ge en boosterdos av Ixiaro idag?

Svar: Ja det räcker, vare sig förra gångerna var med Ixiaro eller vårt äldre vaccin.

Fråga: En uppmärksam tjej som ordinerats Lariam och Vivotif har läst detta i FASS: "*Kombination med malariaproylax. Om malariaproylax behövs, rekommenderas att vaccinationen med Vivotif avslutas innan malariaproylaxen påbörjas. I detta fall ska det gå minst tre dagar mellan den sista dosen av Vivotif och starten av malariaproylax.*" Hon har påbörjat sin Lariambehandling och funderade på hur hon skall göra med Vivotif. Hon åker om mindre än 2 veckor. Ingen av oss här på Inf.mott har någonsin uppmärksammat detta. Hur säger du/ni? PS: Hon tar sin Vivotif då hon ej har annat val.

Svar: I teorin skulle Lariam kunna interagera med Vivotif och fungera som antibiotika med effekt mot de levande bakterierna i Vivotif men sannolikt marginell effekt enligt de magra studier som finns. Jag skulle göra som du.